

تاریخ امتحان: مدت امتحان: ۴۰ دقیقه تعداد صفحات: ۳ صفحه نمره آزمون:	بسمه تعالی سال ۱۳۹۹ سال جهش تولید مدیریت آموزش و پرورش استان لرستان		ز گهواره تا گور دانش بجوی نام و نام خانوادگی: پایه: دهم کلاس:
	نام درس	دبیر	
	فارسی (۱)	خانم تیموری	

آنچه آدمی را از هر آسیب ذهنی، مصون می دارد، مطالعه است.

بارم	الف) قلمرو زبانی: صفحه ۱	ردیف
------	---------------------------------	------

۱	<p>۱. معنی واژه های مشخص شده را بنویسید. الف) خسرو صفحه سفیدی را باز می کرد، و <u>ارتجالا</u> انشایی می ساخت. ب) خسرو تصویر سرتیپ را با <u>ضمایم</u> و تعلیقات در نهایت مهارت و استادی کشید. پ) آواز <u>جلجل</u> به گوش مرد رسید. ت) فی الجملة نماند از <u>معاصی</u> منکری که نکرد.</p> <p>۲. در ترکیبات زیر، چند اشتباه املایی وجود دارد؟ سبک تقریر / حریف مقلوب / مخدول و زبون / عادت مألوف / شوخی و مسخره گی / دزد و طرار</p>	۰/۵
---	---	-----

۱	<p>۳. برای هر یک از واژه های زیر یک «معادل معنایی» و یک «هم آوا» بنویسید. الف) قضا: ب) مغلوب:</p>	
---	---	--

۱	<p>۴. نهاد و گزاره را در بیت زیر مشخص کنید. من ایرانی ام ، آرمانم شهادت تجلی هستی است، جان کندن من</p> <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td style="width: 50%;">گزاره</td> <td style="width: 50%;">نهاد</td> </tr> <tr> <td style="background-color: #e0e0e0;"> </td> <td style="background-color: #e0e0e0;"> </td> </tr> </table>	گزاره	نهاد			
گزاره	نهاد					

۱	<p>۵. نوع جملات زیر را از نظر ساده و غیر ساده بودن مشخص کنید. دلیل خود را ذکر کنید. الف) چون شیر به خود سپه شکن باش / فرزند خصال خویشتن باش ب) وقتی دل سودایی، می رفت به بستان ها / بی خویشتم کردی بوی گل و ریحان ها پ) زبان درکش ای مرد بسیار دان / که فردا قلم نیست بر بی زبان</p>	
---	---	--

	ت) تا رفتنش ببینم و گفتنش بشنوم / از پای تا سر همه سمع و بصر شدم
۱	<p>۶. نقش دستوری واژه های مشخص شده را بنویسید.</p> <p>الف) من آزاده از خاک آزادگانم / گل صبر، می پرورد دامن من</p> <p>ب) ز قلب سپاه اندر آشفته طوس /// بدو گفت خندان : که نام تو چیست؟</p>
۱	<p>۷. در ابیات زیر، نقش ضمایر مشخص شده را بنویسید؟ (سوال تستی نیست.)</p> <p>الف) مخور طعمه جز خسروانی خورش / که جان یابدت زان خورش، پرورش</p> <p>ب) به دست خویشتن شمعی میفروز / که هر ساعت شبستانت بسوزد</p> <p>پ) دل اندر وصل من بستی و ترسم / که ناگه تاب هجرانت بسوزد</p> <p>ت) همّت حافظ و انفاس سحر خیزان بود / که ز بند غم ایام نجاتم دادند.</p>
۰/۷۵	<p>۸. در بیت زیر، حرف ربط وابسته ساز و جمله هسته (پایه) و جمله وابسته (پیرو) را بنویسید.</p> <p>جز از جام توحید، هرگز نوشم / زنی گر به تیغ ستم گردن من</p>
۱	<p>۹. در موارد زیر، کدام واژه ها "ممال" نیستند؟</p>
۰/۵	<p>الف) رکیب (ب) مزیح (پ) نهیب (ت) هلیم (ث) سلیح (ج) نعیم (ح) حسیب</p> <p>۱۰. نوع حذف را در بیت زیر بنویسید.</p> <p>الف) به گرز گران، دست برد اشکبوس / زمین آهنین شد، سپهر آبنوس</p> <p>ب) دمی آب خوردن پس از بدسگال / به از عمر هفتاد و هشتاد سال</p>
	❖ (ب) قلمرو ادبی
۱	<p>۱۱. کدام گزینه فاقد آرایه «تضمین» است؟</p> <p>الف) حافظا از جور تو، حاشا که بگرداند روی / من از آن روز که در بند تو ام، آزادم</p> <p>ب) خیز تا خاطر بدان ترک سمرقندی دهیم / کز نسیمش بوی جوی مولیان آید همی</p>
۲	<p>پ) بهر این فرمود رحمان ای پسر / کل یوم هو فی شأن ای پسر</p> <p>ت) یار بی پرده از در و دیوار / در تجلی است یا اولی الابصار</p> <p>۱۲. مفهوم کنایی هر یک از عبارات های زیر را بنویسید.</p> <p>الف) در ریاضی کمیتش لنگ بود:</p> <p>ب) خشت زدن:</p>

۱	<p>(پ) باب دندان بودن:</p> <p>(ت) مرد میدان نبودن:</p> <p>(ث) سپر انداختن:</p> <p>(ج) خروس را بسمل کردن:</p> <p>۱۳. آرایه های «ایهام، تلمیح، حس آمیزی، مجاز،» به ترتیب در کدام ابیات یافت می شود؟</p> <p>الف) هر خسی از رنگ گفتاری بدین ره کی رسد؟ / درد باید پرده سوز و مرد باید گام زن</p> <p>ب) بهار آمد و گلزار نور باران شد / چمن ز عشق رخ یار لاله افشان شد</p> <p>پ) گو شمع میارید در این جمع که امشب / در مجلس ما، ماه رخ دوست تمام است</p> <p>ب) معنی آب زندگی و روضه ارم / بر طرف جویبار و می خوشگوار چیست؟</p>	
۱/۵	<p>۱۴. به سوالات زیر پاسخ دهید.</p> <p>(۱) در مورد داستان «خسرو» موارد زیر را تکمیل کنید.</p> <p>الف) نام نویسنده اثر:</p> <p>ب) نوع ادبی اثر:</p> <p>پ) مفهوم اصلی داستان:</p> <p>ت) زاویه دید یا راوی داستان:</p> <p>(۲) نویسنده داستان "طراران" کیست؟ مفهوم اصلی داستان را بنویسید.</p>	
❖ (پ) قلمرو فکری : صفحه ۳		
۳	<p>۱۵. معنی و مفهوم هر یک از عبارات زیر را بنویسید.</p> <p>۱. «حسودان تنگ نظر و عنودان بدگهر» وی را به می و معشوق و لهُو و لعب کشیدند.</p> <p>۲. من گوش استماع ندارم، لمن تقول.</p> <p>۳. کیوتری که دگر آشیان نخواهد دید / قضا همی برَدش تا به سوی دانه و دام</p> <p>۴. اشتر به شعر عرب در حالت است و طرب / گر ذوق نیست تو را کژ طبع جانوری</p>	
۱	<p>۱۶. مفهوم بیت: «شکر نعمت، نعمت افزون کند / کفر نعمت از کفت بیرون کند» با همه ابیات به جز بیت تناسب معنایی دارد.(سوال کنکوری)</p>	

	<p>(الف) در نعمت خدای بگشاید / شکر کن تا خدا بیفزاید (ب) نعمت آن راست زیاده که همه شکر بود / تو نه ای از در نعمت که همه کفرانی (پ) بخشش خود را به شکر کس نیالاید / در ره آزادمردی شکر جزوی از جزا (ت) حق نعمت شناختن در کار / نعمت افزون دهد به نعمت خوار</p>
<p>۱</p> <p>۱</p> <p>۲۰</p>	<p>۱۷. مفهوم کلی بیت «اشتر به شعر عرب در حالت است و طرب / گر ذوق نیست تو را کژ طبع جانوری» با کدام بیت تناسب دارد. (سوال کنکوری)</p> <p>(الف) چو مردم سخن گفت باید به هوش / و گرنه شدن چون بهایم (چهارپایان) خموش (ب) خاک را زنده کند تربیت باد بهار / سنگ باشد که دلش زنده نگردد به نسیم. (پ) میان عاشق و معشوق رازی است / چه داند آن که اشتر می چراند؟ (ت) تو را درد نباشد ز درد ما چه تفاوت / تو حال تشنه چه دانی که بر کناره جویی</p> <p>۱۸. بیت: «کبوتری که دگر آشیان نخواهد دید / قضا همی بردش تا به سوی دانه و دام» با کدام بیت قرابت مفهومی ندارد؟ (سوال کنکوری)</p> <p>(الف) نیک بنگر که کجا می بردت گیتی / چو همی تازی بر مرکب رهوارش (ب) من آن رنگین نوا مرغم که در هر گلشنی باشم / ز دست یکدگر گل ها ربایند آشیانم را (پ) آن که تن پوش بهارش از خز و سنجاب بود / گو زمستان باش تنها یک کفن پوشید و رفت (ت) اهل دنیا چون مسافر خفت و خوابی دید و رفت / در مسافرخانه دنیا شبی خوابید و رفت</p> <p>پیروز و سربلند باشید.</p>